

(דף קע"ט ע"א) אַתְּגַלְיָא בְּזַעֲרָא, אַתְּמַשְׁדָּ בְּעֵשֶׂר אֲלָפִין שָׁנִין. מִפְּאֵן כְּתִיב, (תהלים קלט) וַתִּשֶׁת עָלַי כִּפְכָה.

הַנְּפִילִים הָיוּ בְּאַרְצָא, (בראשית ו) הָיִינוּ דְכְּתִיב וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעַה רְאשִׁים. מֵאַתְר דְּאַתְּפְּרִישׁ גְּנֻתָא, אַקְרִי הַנְּפִילִים, דְּכְּתִיב וּמִשָּׁם יִפְרֹד. הָיוּ בְּאַרְצָא בְּיָמִים הַהֵם, וְלֹא לְבַתָּר זְמַנָּא. עַד דְּאַתָּא יְהוֹשֻׁעַ, וּבְנֵי הָאֱלֹהִים אֶסְטְמְרוּ.

עַד דְּאַתָּא שְׁלֵמָה וּבְנֹת הָאָדָם אַתְּפְּלָלָא, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (קהלת ב) וַתַּעֲנוּגוּת. תַּעֲנוּגַת קְאָרִי (תַּעֲנוּגִים לֹא קְאָרִי) בְּנֵי הָאָדָם (נ"א דְאַתְרֵימִיו) דְּאַתְרֵימִיו מֵהָאִי רוּחִין אַחֲרֵינִין, דְּלֹא אַתְּפְּלָלוּ בְּחֻכְמָה עֲלָאָה, דְּכְּתִיב, (מלכים א ה) וַיֵּי נָתַן חֻכְמָה לְשְׁלֵמָה, וּכְתִיב (מלכים א ה) וַיַּחֲכֶם מִכָּל הָאָדָם. מִשׁוּם דְּהֵנִי לֹא אַתְּפְּלָלוּ בְּאָדָם.

וַיֵּי נָתַן חֻכְמָה, ה' עֲלָאָה. וַיַּחֲכֶם, דְּמִינָה אַתְּחַכְּם לְתַתָּא. הָמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מַעֲוֹלָם, עוֹלָם דְּלַעֲיָלָא. אַנְשֵׁי הַשָּׁם, דְּאַתְנַהֲגוּ בְּשִׁמְאָא. מֵאִי שִׁמְאָא. שִׁמְאָא קְדִישָׁא, דְּאַתְנַהֲגוּ בֵּיהּ דְּלֹא קְדִישִׁין לְתַתָּא, וְלֹא אַתְנַהֲגוּ אֲלָא בְּשִׁמְאָא. אַנְשֵׁי הַשָּׁם סְתָם, וְלֹא אַנְשֵׁי הוּי"ה. לָאוּ מִסְתִּים סְתִימָא, אֲלָא גְרִיעוּתָא, וְלֹא גְרִיעוּתָא אַנְשֵׁי הַשָּׁם סְתָם, מִכְּפִלָּא דְּאָדָם נִפְקוּ, כְּתִיב (תהלים מט) אָדָם בִּיקָר בַּל יֵלִין, אָדָם בִּיקָר, בִּיקִירוֹ דְּמִלְכָּא, בַּל יֵלִין, בַּלָּא רוּחָא.

תְּלִיסַר מְלָכֵי קְרָבָא, בְּשִׁבְעָה. שִׁבְעָה. מְלָכִין בְּאַרְעָא, אַתְּחֻזִּיאוּ נְצַחֵי קְרָבָא. תַּשְׁעָה דְּסִלְקִין בְּדַרְגֵּין, דְּרַחֲטִין בְּרַעוּתְהוֹן, וְלִית דְּיַמְחֵי בִּידִיהוֹן. חֲמִשָּׁה מְלָכִין קְיַיְמִין בְּבַהֲלוֹ, לְקַמֵּי אַרְבַּע לֹא יִכְלִין לְמִיָּקָם.

אַרְבַּע מְלָכִין נִפְקִין לְקַדְמוֹת אַרְבַּע, בְּהוֹן תְּלִין פַּעֲנָבִין בְּאַתְּפִלָּא צְרִירָן בְּהוֹ שִׁבְעָה רַחֲטִין. סְהַדִּין סְהַדוּתָא וְלֹא קְיַיְמִין בְּדוּכְתִייהוּ. אֵילָנָא דְּמַבְסָם יְתִיב בְּגוֹ. פַּעֲנָפוּי אַחֲדִין וּמְקַנְנִין צְפִירִין. תַּחֲוֹתוּי תַּטְלַל חִיּוּתָא דְּשִׁלְיָטָא בְּהוּא אֵילָנָא בְּתַרֵּי כְּבִישִׁין, לְמִיָּהּ בְּשִׁבְעָה סְמָכִין סַחֲרִינְהָ, בְּאַרְבַּע חִיוּן, מִתְּגַלְגְּלִין בְּאַרְבַּע סְטָרִין.

חֻזָּא דְּרַחֲטֵי בְּש"ע דְּלוּגִין, דְּלִיג עַל טוּרִין, מְקַפֵּץ עַל גְּבַעְתָּא, דְּכְּתִיב, (שיר השירים ב) מְדַלֵּג עַל הַהָרִים מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת. זְנַבְיָה בְּפּוּמִיָּה, בְּשָׁנוּי, נִקִּיב בְּתַרֵּין גִּיסִין. כַּד נָטִיל גִּיסְטָרָא אַתְּעַבִּיד לְתַלַּת רוּחִין.

כְּתִיב וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוּךְ אֶת הָאֱלֹהִים. וּכְתִיב (משלי כב) חֲנוּךְ לְנַעַר עַל פִּי דְרַכּוֹ. לְנַעַר הַיָּדוּעַ. אֶת הָאֱלֹהִים, וְלֹא אֶת יי'. וַאֲיַנְנוּ, בְּשֵׁם זָה, כִּי לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים לְהַקְרָא בְּשִׁמּוֹ. תַּלַּת כְּתִיב דִּינִין, אַרְבַּע אֵינוֹן. אַרְבַּע כְּתִיב דִּינִין דְּלַעֲיָלָא. אַרְבַּע לְתַתָּא. דְּכְּתִיב, (ויקרא יט) לֹא תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפַּט בְּמִדְּהָ בְּמִשְׁקָל וּבְמִשׁוֹרָה. דִּינָא קְשִׁיָּא. דִּינָא דְּלֹא קְשִׁיָּא, דִּינָא בְּשִׁקוּלָא, דִּינָא דְּלֹא בְּשִׁקוּלָא. דִּינָא רַפִּיָּא. (דִּינָא) דְּאַפִּילוּ לֹא הָאִי וְלֹא הָאִי.

וְהָאִי כִּי חֲחַל הָאָדָם לָרַב עַל פְּנֵי הָאָדָמָה. חֲחַל הָאָדָם לָרַב. הָיִינוּ דְכְּתִיב בְּשִׁגְם וְגו', הָאָדָם דְּלַעֲיָלָא. וּכְתִיב עַל פְּנֵי הָאָדָמָה. (שמות לד) וּמִשָּׁה לֹא יָדַע כִּי קָרַן עוֹר פָּנָיו, הָיִינוּ דְכְּתִיב, (בראשית

א) פְּתָנוּת עוֹר. קָרַן, דְּכָתִיב, (שמואל א טז) וַיִּקַּח שְׁמוּאֵל אֶת קָרַן הַשֶּׁמֶן. לִית מְנִיחָא אֱלָא בְּקָרַן, (תהלים פט) וּבְשִׁמְךָ תָרוּם קָרְנֵנוּ. (תהלים קלב) שֵׁם אֲצַמִּיחַ קָרַן לְדוֹד. הִינְנוּ עֲשִׂירָאָה דְּמַלְפָּא. וְאַתְיָא מִן יוֹבְלָא דְהִיא אִימָא, דְּכָתִיב, (יהושע ו) וְהָיָה בְּמִשׁוֹךְ בְּקָרַן הַיּוֹבֵל. קָרַן בְּיוֹבְלָא אֲתַעְטָר עֲשִׂירָאָה בְּאִימָא. קָרַן, דְּנִטִּיל קָרַן וְרִיחַ לְאַתְבָּא רִיחִיהּ לִיהּ.

וְהֵאֵי קָרַן דְּיוֹבְלָא הוּא. וְיּוֹבֵל ה' וְה' נְשִׁיבָא דְרוּחָא לְכָלָא. וְכָלָא תִּיבִין לְאַתְרֵיהּ, דְּכָתִיב, (ירמיה א) אָהָה יְי' אֱלֹהִים, פֶּד אֲתַחֲזִי ה' לַה', יְי' אֱלֹהִים אֲתַקְרִי שֵׁם מְלָא וְכָתִיב (ישעיה ב) וְנִשְׁגָב יְי' לְבָדוֹ בְּיוֹם הַהוּא. (ס"א פֶּד אֲתַחֲזִי ה' לַה' וְאֲסַתְלַק י' פּוֹרְעֵנוּתָא אֲתִי לְעֻלְמָא וְאִי לָאוּ בְּשִׁבִיל אָדָם יְהוּ"ה לָא אֲתַקְנִים עֻלְמָא וְכָלָא אֲתַחֲרַב וְעַל דָּא כָתִיב וְנִשְׁגָב וְגו') עַל כֵּן סָתִים וְאַתְעַטָר עֲנִיעוּתָא דְּמַלְפָּא, דְּהִינְנוּ סְפָרָא דְּעֲנִיעוּתָא. וְכָפָה (ג"א לְמָאן דְּנִפְק וְיַדַע) לְמָאן דְּעָאֵל וְנִפְק וְיַדַע שְׁבִילֵי וְאַרְחוּי.

(דף קע"ט ע"ב)

פְּרִשְׁת תַּצְוָה

וְאַתְהָ תַּצְוָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. (שמות כז) וְאַתְהָ הִקְרַב אֵלֶיךָ אֶת אַהֲרֹן אַחִיךָ וְגו'. אָמַר רַבִּי חֵינָא, מָאֵי שְׁנָא הָבָא מְבַכֵּל אֲתָה, דְּכָתִיב וְאַתְהָ הִקְרַב אֵלֶיךָ וְאַתְהָ תְּדַבֵּר אֵל כָּל חֲכָמֵי לֵב. וְאַתְהָ תַּצְוָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. (שמות ל) וְאַתְהָ קַח לָךְ בְּשָׂמִים רֵאשִׁי מֶרְדְּוֹ. אֱלָא כְּלָא פְּרָזָא עֲלָאָה אִיהוּ, לְאַכְלָלָא שְׁכִינְתָא בְּהַדְיָה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, נְהוּרָא עֲלָאָה, וְנְהוּרָא תַּתְּאָה כְּלִיל בְּחֻדָּא, אֲקָרִי וְאַתְהָ. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (נחמיה ט) וְאַתְהָ מְחַיֶּה אֶת פְּלִים. וְעַל דָּא לָא כָתִיב, וְהִקְרַבְתָּ אֶת אַהֲרֹן אַחִיךָ. וְעוּיָתְ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְדַבְרַתְּ אֵל כָּל חֲכָמֵי לֵב. בְּגִין דְּהַהוּא זְמַנָּא שְׁרָיָא שְׁמִשָּׂא בְּסִיחָרָא, וְאַשְׁתַּתַּף פְּלָא כְּחֻדָּא, לְשָׁרְיָא עַל אוּמְנוּתָא דְּעוֹבְדָא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מְהָבָא, (שמות לו) אֲשֶׁר נָתַן יְי' חֲכָמָה וְתַבּוּנָה בְּהַמָּה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר מְהָבָא, וְאַתְהָ תְּדַבֵּר אֵל כָּל חֲכָמֵי לֵב אֲשֶׁר מְלֹאֲתִיו רִיחַ חֲכָמָה. אֲשֶׁר מְלֹאֲתִים מִיבְעֵי לִיהּ. אֱלָא אֲשֶׁר מְלֹאֲתִיו, לְהַהוּא לְבָא, מְלֹאֲתִיו רִיחַ חֲכָמָה. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (ישעיה יא) וְנָחָה עָלָיו רִיחַ יְי' רִיחַ חֲכָמָה וְגו' וְעַל דָּא אֲצַמְרִיךְ אֲשֶׁר מְלֹאֲתִיו רִיחַ חֲכָמָה, דְּשָׁרְיָא שְׁמִשָּׂא בְּסִיחָרָא בְּאַשְׁלֻמוּתָא דְּכָלָא, וְעַל דָּא אֲתַרְשִׁים פְּלָא בְּכָל אֲתָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אִי הָכִי הִנֵּי וְאַתְהָ וְאַתְהָ, הֵיאֵךְ מְתִישְׁבֵן בְּקָרְאֵי.

אָמַר לִיהּ, פְּלָהוּ מְתִישְׁבֵן נִינְהוּ. וְאַתְהָ הִקְרַב אֵלֶיךָ: לִיחְדָּא בְּהַדְיָה, וְלִקְרַבָּא בְּהַדְיָה, רָזָא דְּשָׁמָא קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת. וְאַתְהָ תְּדַבֵּר אֵל כָּל חֲכָמֵי לֵב: בְּגִין דְּכָלְהוּ לָא אֲתִינְן לְמַעַבְד עֲבִידְתָּא, עַד דְּרוּחַ קְדָשָׁא מְמַלְלָא בְּגוּוּיָהּ, וְלַחֲשׁ לֹון פְּלַחֲשׁוּ, וְכַדִּין עֲבָדִי עֲבִידְתָּא. וְאַתְהָ תַּצְוָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: רִיחַ קְדָשָׁא פְּקָדָא עָלֵיהּ, וְאַנְהִיר עָלֵיהּ, לְמַעַבְד עוֹבְדָא בְּרַעוּתָא שְׁלִים. וְאַתְהָ קַח לָךְ: כְּמָה דְּאוּקִימְנָא. (דְּכָתִיב) וְאַתְהָ הִקְרַב אֵלֶיךָ, וְהִנֵּי כְּלָהוּ, הָבָא בְּעוֹבְדָא דְּמִשְׁכָּנָא. דְּכָלָא אֲתַעְבִּיד בְּרָזָא דָּא.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר (תהלים כב) וְאַתָּה יְיָ אֵל תִּרְחַק אֵילוּתִי לְעִזְרָתִי חוֹשָׁה. וְאַתָּה יְיָ פִּלְא חַה.
אֵל תִּרְחַק: לְאַסְתַּלֵּקָא מִיָּנָן, לְמַהְוֵי סְלִיק נְהוּרָא עֲלָאָה מִתַּתָּאָה. דְּהָא כַּד אֲסַתַּלֵּק נְהוּרָא עֲלָאָה
מִתַּתָּאָה, כְּדִין אֲתַחֲשָׁךְ פֶּל נְהוּרָא, וְלֹא אֲשַׁתְּכַח פֶּלֶל בְּעֵלְמָא.

וְעַל דָּא אֲתַחֲרַב בֵּי מַקְדָּשָׁא בְיוֹמוֹי דִּירְמִיָּהוּ. וְאַף עַל גַּב דְּאֲתַבְּנִי לְבַתָּר, לֹא אֶהְדָּר נְהוּרָא לְאַתְרֵיהּ
כְּדָקָא יְאוּת. וְעַל רְזָא דָּא, שְׁמָא דְהַהוּא נְבִיאָה דְאַתְנַפִּי עַל דָּא, יְרַמֶּיהוּ. אֲסַתַּלְקוּתָא דְנְהוּרָא
עֲלָאָה, דְאַסְתַּלֵּק לְעֵילָא לְעֵילָא, וְלֹא אֶהְדָּר לְאַנְהָרָא לְבַתָּר כְּדָקָא יְאוּת. יְרַמֶּיהוּ: אֲסַתַּלֵּק וְלֹא
אֶהְדָּר לְאַתְרֵיהּ, וְאַתְחַרַּב בֵּי מַקְדָּשָׁא וְאַתְחַשְׁכוּ נְהוּרִין.

אֲכַל יִשְׁעֵיהוּ, שְׁמָא גָרִים לְפוּרְקָנָא, וְלֹאֲהֶדְרָא נְהוּרָא עֲלָאָה לְאַתְרֵיהּ, (יִשְׁעֵיהוּ לְאַנְהָרָא הַהוּא נְהוּרָא
עֲלָאָה וְלִמְעַבְד פּוּרְקָנָא) וְלִמְבַנֵּי בֵי מַקְדָּשָׁא, וְכַל טַבִּין וְכַל נְהוּרִין, יְהִדְרוּן כְּדַבְּרֵי דְמִיתָא. וְעַל דָּא, שְׁמָהּ
דְהִתְרִין נְבִיאִין אֱלִין, קְיָיִמִין דָּא לְקַבֵּל דָּא, בְּגִין דְשְׁמָא גָרִים, וְצְרוּפָא דְאַתְוֹן דָּא כְּדָא, גְרַמִּין
עוֹבְדָא, הֵן לְטַב וְהֵן לְבִישׁ. וְעַל רְזָא דָּא, צְרוּפָא דְאַתְוֹן דְשְׁמָהּ קְדִישִׁין, וְכֹן אֲתְוֹן בְּגַרְמִיָּהוּ,
גְרַמִּין לְאַתְחַזָּאָה רְזִין עֲלָיִן, כְּגוֹנָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא, דְאַתְוֹן בְּגַרְמִיָּהוּ, גְרַמִּין רְזִין עֲלָיִן קְדִישִׁין
לְאַתְחַזָּאָה בְּהוּ.

רְזָא קְדַמָּאָה, יו"ה, נְקוּדָה קְדַמָּאָה